

procent van de 7000 onderzochte verordeningen uit dit 'huis, tuin en keuken strafrecht' zijn namelijk in strijd met de wet, een zelfde aantal is al door de landelijke wetgever geregeld en daarom overbodig, terwijl zes procent niet aansluiten bij wat thans strafwaardig wordt geacht en dus verouderd is.

Het mes erin, luidt het advies van mr Ter Brake. Een handeling die fraai zou aansluiten bij de politieke wens tot 'de-reguleren'.

Onderduiken

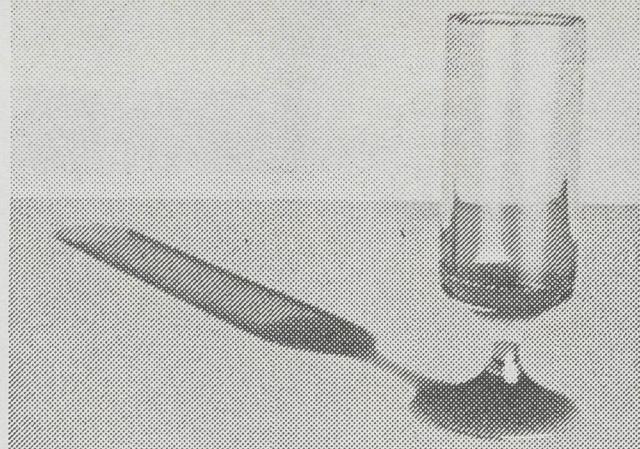
NOP: Nederlands Onderduikers Paradijs

Tot in november '44 hebben de Duitsers oogluikend toegestaan dat de in 1940 volledig bedijkte Noordoostpolder gedurende de oorlogsjaren kon uitgroeien tot een waar onderduikersparadijs. De oorzaak van die opmerkelijke tolerantie van Duitse zijde was het belang dat de bezetter zelf had bij deze polder als voedselproducent voor de 'Heimat'. Dat is de conclusie van C. C. van Baalen in een geschiedkundig proefschrift waarop zij november j.l. promoveerde aan de Rijksuniversiteit te Leiden. Het bleek onmogelijk voldoende arbeidskrachten aan te trekken voor het droogleggen en in cultuur brengen van de

nieuwe polder, zonder de steun van de bezetter. Die steun kwam. In '42 werden de arbeiders in deze polder vrijgesteld van de gehate *Arbeits-einsatz*. Daarmee gaven de Duitsers zelf de grote stroom onderduikers, die op dat nieuwe land een veilig heenkomen zochten, het groene licht. N.O.P., als afkorting voor deze polder, stond al snel voor 'Nederlands Onderduikers Paradijs'. Eind '44 maakte een groot-scheepse razzia, onder leiding van *Rauter* (Generalkommissar für das Sicherheitswesen), er een abrupt einde aan. De Duitsers hadden lucht gekregen van omvangrijke wapendroppings in de polder. Het nam niet weg dat, in de voorgaande jaren, het mes lange tijd aan twee kanten had gesneden: de bezetters droegen indirect bij aan de drooglegging van de Noordoostpolder, terwijl veel Nederlanders in de riskante leeftijdsgroepen zo aan de greep van de bezetter konden ontsnappen.

Ontwerpen

Wie een nieuw produkt wil ontwerpen of een bestaand artikel een nieuwe vorm wil geven diende tot voor kort, eigenhandig en met bloed, zweet en tranen, een zogeheten 'prototype' te vervaardigen. Het gold voor het ontwerpen van uiteenlopende zaken als theepotten, afvoerpijpen en glasserviezen. Dat hoeft nu niet meer, dankzij de computer en dankzij *Jack van Wijk*, een ingenieur van de TH te Delft, die eind oktober van het vorig jaar promoveerde op de door hem ontwikkelde technieken voor het computergestuurd ontwerpen. De mogelijkheid om de computer in te schakelen bij het vormgeven van produkten - het 'Computer Aided Design', kortweg CAD - bestond al langer, maar bood nog weinig

Glasservies ontworpen per computer

mogelijkheden tot verfijning. Voor het ontwerpen bood de computer slechts een blokendoos als hulpmiddel, waarin het vierkant, de bol en de cilinder de standaardvormen waren en waarmee dan naar hartelust gecombineerd kon worden. Niet goed genoeg, meende ir Van Wijk. En hij ontwikkelde een techniek waarbij het mogelijk is de gewenste vorm bijna tastbaar op het computerscherm te toveren. Wie nu een nieuwe theepot wil ontwerpen kan, met behulp van het toetsenbord van de computer, een in fotografisch opzicht volkomen realistisch beeld voorschotelen aan de fabrikant die men voor de produktie van het artikel probeert te strikken; in kleuren en inclusief speciale effecten als spiegeling, transparantie en slagschaduw.

Promoveren

'Wie wil er nog promoveren?', zo luidt de prikkelende titel van een onlangs bij uitgeverij Pharos te Bilthoven verschenen boekje. Het behelst een inventarisatie van de negatieve ervaringen die promovendi in de sociale wetenschappen te doorstaan krijgen. *Theo Schuyt*, zelf in 1985 als socioloog gepromoveerd en werkzaam aan de VU, ging te rade bij bedrijfs-geneeskundige diensten van zes Nederlandse universiteiten en stuitte daarbij op een baaiertje aan promotie-ellende. Op basis daarvan analyseert

hij de factoren die de problemen bij het promoveren in de hand werken, en komt hij met suggesties die de bestaande promotiecultuur drastisch zouden veranderen. Wie afgaat op de geringe omvang van het geschrift (28 pagina's) zou kunnen denken dat het wel meevalt met het leed dat promovendi te verwerken krijgen. Niets is echter minder waar, gezien ook de 'laatste stelling' die aanstaande doctores aan hun proefschrift toevoegen en die niet zelden het fnuikend effect van promoveren op het persoonlijke en het gezinsleven tot onderwerp heeft. Zoals de twee laatste stellingen van *L.R.M. Verberne* die zeer recentelijk aan de VU tot doctor in de geneeskunde promoveerde. "Weinig wetenschappers zijn zo briljant dat ze het zich kunnen veroorloven om niet te promoveren", zo stelt hij enerzijds. Maar: "Liever een gezellige, dan een gepromoveerde vader." Een dilemma van niet geringe omvang.

(gjp)

Illustratie Arend van Dam

